SAUNARANNAN ASEMAKAAVA

KAAVASELOSTUKSEN LIITTEET

Limingan kunta

25.4.2012, täydennetty 31.5.2012

Liitteet

Liite 1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Liite 2	Viranomaisneuvottelumuistio
Liite 3	Luonnosvaiheen lausunnot ja vastineet
Liite 4	Asukasideoita
Liite 5	KÄPY-arviointi
Liite 6	Luontoselvitys
Liite 7	Ympäristömeluselvitys
Liite 8	Joukkoliikenneyhteydet
Liite 9	Saunarannan jalankulun ja pyöräilyn reitit
Liite 10	Valtion liikuntaneuvoston kannanotto
Liite 11	Saunarannan idealuonnos
Liite 12	Saunarannan havainnekuva (osa)
Liite 13	Saunarannan koko alueen havainnekuva

Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

TUPOKSEN ASEMAKAAVAN LAAJENTAMINEN SAUNARANNAN ALUEELLA

Oulu/Jaakko Isoherranen 6.3.2012

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Limingan kunta on käynnistänyt Tupoksen asemakaavan laajentamisen Saunarannan alueella. Pohjoisessa kaava-alue rajoittuu Sortavalantiehen, Mäntykujaan, Näpäntiehen ja Oikotiehen, idässä sekä lännessä ympäröiviin peltoalueisiin ja etelässä Lammenojan sekä Linjaojan tasalle. Asemakaavan laajentaminen on tarpeen, jotta voidaan lisätä tulevien vuosien tonttitarjontaa.

Suunnittelu- ja vaikutusalueen rajaus sekä kaavamuutoksen sisältö

Asemakaava laaditaan liitekartassa yhtenäisellä viivalla rajatulle suunnittelualueelle. Kaava-alueelle osoitetaan pääasiassa pientalomaista asuinrakentamista. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 100 ha. Liitekartassa katkoviivalla rajattu kaavan vaikutusalue käsittää alueen, jolle kaavalla saattaa olla huomattavia vaikutuksia.

Selvitykset

Kaava-alueelle on laadittu luontoselvitys 2010.

Vaikutusten selvittäminen

Asemakaavan laadintaan sisältyy vaikutusten arviointi, joka muodostuu asemakaavaratkaisun ja tehtyjen perusselvitysten välisestä suhteesta. Perusselvitykset suoritetaan tarvittavassa laajuudessa. Perusselvitystyössä käytetään ennalta laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia (luontoselvitys 2010, maaperätutkimuksia 2011, meluselvitys 2011). Vaikutusten arviointi kohdennetaan:

- Ympäristövaikutuksiin
- Yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin
- Sosiaalisiin ja kulttuurisiin vaikutuksiin
- Mahdollisiin muihin vaikutuksiin

Asemakaavan laajennuksen laatija

Suunnittelu tapahtuu Limingan kunnan teknisen osaston johdolla konsulttityönä. Suunnittelijakonsulttina toimii FCG Oy, vastuullisena kaavan laatijana on arkkitehti Jaakko Isoherranen.

Tavoitteellinen aikataulu

Laadittava kaava pyritään saamaan lainvoimaiseksi kesällä 2012.

Osallistuminen ja vuorovaikutus kaavoituksessa

Asemakaavan osallisia ovat kaikki, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille varataan mahdollisuus osallistua asemakaavan valmisteluun sekä mahdollisuus arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Osallisilla on myös mahdollisuus esittää neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista (MRL 64 §). Kaavaluonnoksen valmistuttua luonnos on nähtävillä Limingan kunnantalon teknisellä osastolla.

Viranomaisten kuuleminen hoidetaan ensisijaisesti viranomaisneuvotteluissa tai tarvittaessa kirjeitse. Asemakaavan valmistelu- ja laadintatyön aikana kuultavia julkisia tahoja:

- Pohjois-Pohjanmaan ely-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Oulun Seutu
- Limingan Vesihuolto Oy
- Oulun Seudun Sähkö
- Oulun Puhelin Oyj
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos
- Museoviranomainen

Tiedottaminen

Tiedottaminen alueen asukkaille ja muille osallisille hoidetaan kuntatiedotteella ja kunnan internetsivuilla. Kaavan valmistelusta tiedotetaan Sanomalehti Rantalakeudessa ja Limingan kunnan ilmoitustaululla. Luonnokset, kuulutus ja OAS laitetaan nähtäville kunnantalolle tekniselle osastolle ja Limingan kunnan internetsivuille kohtaan kaavoitus.

Lisätietoja

Suunnittelutyöhön liittyviä lisätietoja saa Limingan kunnanarkkitehdiltä ja suunnittelijakonsultilta.

Limingan kunta: kunnanarkkitehti Pentti Kela
Puh. (08) 520 3706 ja 0500 681 694
Sähköposti: pentti.kela@liminka.fi
Osoite: Kunnantalo, Kauppakatu 4
91900 Liminka

FCG:
Arkkitehti Jaakko Isoherranen
Puh. 010 409 6231
Sähköposti: jaakko.isoherranen@fcg.fi
Osoite: Hallituskatu 13–17 D,7.krs, 90100 Oulu

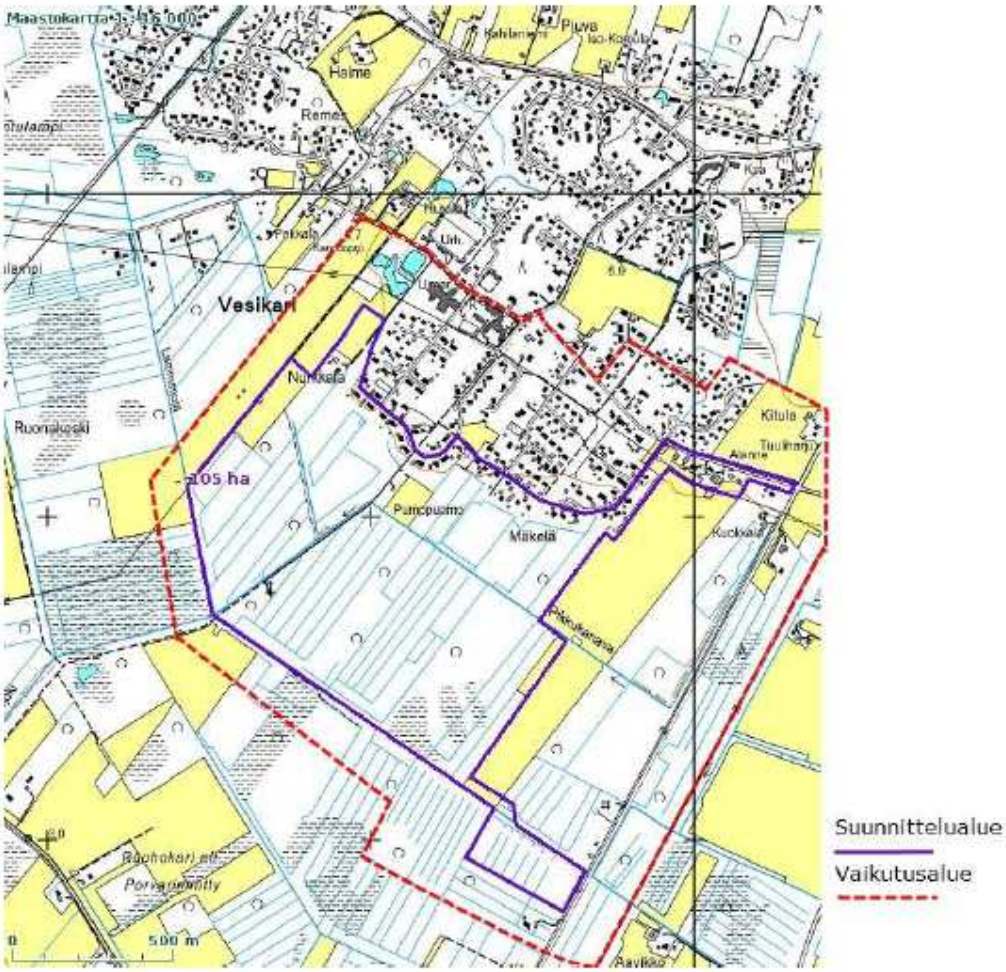

Saunarannan asemakaavan suunnittelu- ja vaikutusalueitten rajaukset

Liite 2 Viranomaisneuvottelumuistio

J.Isoherranen 28.2.2012

SAUNARANNAN ASEMAKAAVA

VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika Ti 28.2.2012 klo 9.00–10.50

Paikka Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen neuvotteluhuone MATALA. Veteraanikatu 1, Oulu

Kutsutut

~~Liisa Koski-Ahonen~~	~~Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus~~
Taina Törmikoski	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Olli Eskelinen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
~~Seppo Heikkinen~~	~~Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus~~
Anne Leskinen	Oulun Seutu
~~Juhani Turpeinen~~	~~Pohjois-Pohjanmaan museo~~
~~Pekka Rajala~~	~~Limingan kunta~~
Pentti Kela	Limingan kunta
Jaakko Isoherranen	FCG
Jaana Tahkokorpi	FCG
Simo Pöllänen	Limingan kunta (poissa 9.30–10.30)

Asialista

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Taina Törmikoski avasi kokouksen. Kokouksen avaaja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi ja konsultti sihteeriksi.

2 Kunnan näkökannat

Pentti Kela esitteli kunnan tarvetta lisätä tonttitarjontaansa kunnan omistukseen hankituille maille Tupoksen keskuksen jatkeeksi. Saunarannan alueesta tulee tuhannen asukkaan alue, jolla korostetaan maaseutumaista asumista sekä kävelyä ja pyöräilyä.

3 Kaavasuunnittelu

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

OAS:aa täydennetään ja tarkennetaan. Siinä tulee mainita myös alueella tehdyt selvitykset (esim. luontoselvitys).

4 Viranomaisten näkökannat

Olli Eskelinen/Pohjois-Pohjanmaan liitto:

Koska alueella on voimassa oikeusvaikutteinen (Oulun seudun) yleiskaava, se on ohjeena asemakaavoitukselle. Maakuntakaava on uudistettavana. Silloin selviää myös hirvien (ennen moottoritien riista-aitojen rakentamista) käyttämän reitin mahdollinen poistaminen kaavasta Tupoksen ja Limingan keskustan välistä. Yleisesti esim. riistaneuvosto pitää hirvikäytäviä tärkeinä. Kaavaselostukseen on lisättävä yleiskaavallista kehystä, koska Liminganlahden-Tupoksen yleiskaava on vasta valmisteilla. Liikenneverkon liittymistä ei näy vielä kaavaluonnoksesta. Tupoksen keskuksen laajentaminen ja yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on hyvä asia. Kevyen liikenteen suosiminen on oikea lähtökohta. Kaavarakenne on välillä ahdas, mm. joillakin tonteilla on kolmella sivulla katu.

Anne Leskinen/Oulun Seutu:

Kaava on seudun yleiskaavan mukainen. Seudun yleiskaavasssa oleva pohjois-eteläsuuntainen virkistysreitti tulee huomioitua alueella. Kevyt liikenne on huomioitu hyvin, mutta selostuksen joukkoliikenneosiota on tarkennettava. Erilaisten laskumenetelmien mukaan asukasmäärä olisi noin 900.

Juhani Turpeinen/Pohjois-Pohjanmaan museo:

Turpeinen ei päässyt paikalle, mutta hänen mukaansa Saunarannan alueen vanhat maatilat Alanne, Nikkilä ja Mäkelä tulisi selvittää (kulttuuriympäristö, Kioski). Nyt niiden arvotuksesta ei ole vielä tietoa.

Taina Törmikoski/Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus:

Saunarannan kaava on seudun yleiskaavan mukainen. Se tiivitää yhteiskuntarakennetta. Maapolitiikka on keskeinen tekijä, joten on hyvä kaavoittaa kunnan maille. Liikenteen liittymistä ja joukkoliikennettä on tarkennettava. On selvitettävä, miten 1000 uutta asukasta vaikuttaa liikenteeseen. Jo OAS:iin olisi merkittävä tehdyt tai tehtävät selvitykset, jotta selvitystarpeeseen voi ottaa kantaa. Maatalouden toiminnan vaikutukset on myös huomioitava OAS:iin ja kaavaselostukseen. Lämpövoimalan merkintää on täsmennettävä. Uusi pohjakartan tulee olla valmiina ennen ehdotusvaihetta. Rakennustapaohjeita voisi harkita, koska kunnan rakennusjärjestys on vanha. Valmis Liminganlahden osayleiskaava olisi helpottanut, sillä nyt on lisättävä yleiskaavallista tarkastelua. Sen vireilläolosta on mainittava. Kaavaselostukseen on syytä lisätä liitteiksi tehtyjä selvityksiä ja muita oleellisia tietoja.

5 Jatkotoimenpiteet

Kaavaselostusta täydennetään mm. luontoselvityksellä, maaperätutkimusten tuloksilla ja melututkimuksilla. Kaavaselostukseen liitetään erillinen kevyen liikenteen reitistö kuvaamaan kävelyn ja pyöräilyn suosimista. Kaavaselostuksen otteen tulee olla yleiskaavaa muistuttava, koska alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, vaan se on vireillä. Kaavaluonnosta tarkennetaan. Pohjakarttojen tulee olla valmiina ennen ehdotuksen nähtäväksi asettamista. Kaavaehdotus asetetaan nähtäväksi 30 päiväksi maalis-huhtikuussa.

6 Muut asiat

Keskusteltiin joukkoliikenteestä.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.50.

Muistion laatija:
FCG
Jaana Tahkokorpi
jaana.tahkokorpi@fcg.fi

JAKELU:

Osallistujat sekä kutsutut

Liite 4 Asukasideoita (7 kpl numeroituna ja lihavoituina)

1. LIMINGAN NUORISOVALTUUSTO PÖYTÄKIRJA

Aika Keskiviikko 07.06.2010 klo 16.00

Paikka ABC tupos

Osallistujat Jenni Kuusela
Lotta Heiskari
Mikko Kuusela
Suvi Kotkaranta
Joona Mäki

Airiina Tenhovuori , nuoriso-ohjaaja
Raija Palsa, nuoriso-kulttuurisihteeri

Lisäksi Ritva-Liisa Pihlaja, arkkitehti

1 § KOKOUKSEN AVAUS
Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN JA TARKISTAMINEN
- Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen.

4 § TUTUSTUMINEN TUPOKSEN KAAVOITETTAVAAN UUTEEN ASUINALUEESEEN JA SEN SUUNNITTELUA
- Nuorisovaltuusto kävi katsomassa uutta asuinaluetta.
- Nuorisovaltuusto suunnitteli uutta asuinaluetta ja ehdotuksia olivat : laavu , seikkailupuisto , havu – ja pajumajoja , mäki , hiihto- lenkkeilyrata ja radan vierelle levähdyspaikkoja , talveksi luistelukenttä ja kesäksi palloilukenttä , ja skeittialue.
- Syksyllä käydään kyselemässä Tupoksen ala-asteenlaisilta ja ylä-asteenlaisilta tuposlaisilta mitä he haluaisivat Tupoksen asuinalueeseen.

5§ ELY:N BÄNDIKERHO AVUSTUS
- Ely:stä tuli 1000 euron avustus .

6§ NUORISOVALTUUSTON UUSIEN JÄSENTEN VALITSEMINEN

- Kiija Fingerroos , Tuulia Junno ja Katja Inkeroinen on lähettänyt hakemuksensa ja heidät otetaan uusiksi jäseniksi.
- Sohvi Keskitalo , Anniina Laurila ovat hakeneet eroa . Onne Julmala on muuttanut Ouluun joten hän ei voi olla enää Limingan nuorisovaltuustossa.

7§ VUODEN 2010 STIPENDIT

- Juho Leskelä ja Pyry Lahdenperä ovat saaneet nuorisovaltuustolta stipendit.

8§ KESÄN 2010 TOIMINTA

- Nuorisotalolla pidetään makkaranpaisto iltoja.
- Jenni ja Lotta pitää jalkapallokerhoa.
- Joku perjantai pidetään Rantakylän montulla frisbeegolf kisa ja sitten makkaranpaistoa sielläkin.

9§ MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

- Nuorisovaltuuston kioskitili suljetaan.
- Nuorisovaltuuston tilillä olevat kioskirahat jaetaan Kirkonkylän TTK ja Tupoksen TTK:lle.
- Nuorisovaltuuston tuomari Tupoksen nuorisotalon sarjakuvaseinä-kilpailussa

6§ SEURAAVAN KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Seuraava nuorisovaltuuston kokous pidetään 9.9.2010 klo 16.00

7§ KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.05

Pöytäkirjan vakuudeksi

Mikko Kuusela	Lotta Heiskari
puheenjohtaja	sihteeri

2. Limingan Vanhemmat ry

Lähetetty: 10. tammikuuta 2011 21:06
Vastaanottaja: Kela Pentti
Aihe: Tiedoksesi

Juttelimme joulukuisessa tapaamisessa, jossa pyysit yhdistykseltämme mahdollisia ideoita tulevanTupoksen Saunarannan kaavaan.

Käsittelimme asiaa kokouksessa ja mitään "uutta" ei tullut esille. Hallituksen Tupoksen jäsenet ovat ilmeisesti joitain ideoita aikaisemmin esittäneet ja sen lisäksi ei muuta ilmaantunut.

Jatkossakin olemme valmiit miettimään asioita ja ottamaan tarvittaessa kantaa, joten ole ihmeessä yhteydessä meihin jos tulee jotain sellaista, jossa voimme olla mukana.

Terveisin

Sari Leppäluoto

Limingan Vanhemmat ry

3. KANNANOTTO TUPOKSEN SAUNARANNAN ASEMAKAAVASUUNNITELMAAN

Tupoksen koululla järjestettiin 24.2.2010 kyläläisten kuulemis- ja keskustelutilaisuus Limingan kunnan lähivuosien suunnitelmista. Keskeisimpänä asiana siinä esitettiin Tupokseen suunniteltu Saunarannan asemakaavaehdotus, johon toivottiin kyläläisten mielipiteitä ja ehdotuksia.

Asemakaavasuunnitelmassa osa metsäsaarekkeista oli alustavasti merkitty virkistysalueiksi. Muu alue oli varattu omakoti- ja rivitalorakennuksille.

Rakennuskaavoituksen alle jää myös niitty, jonka reunalla on vesipumppaamo. Alustavan suunnitelman mukaan tällä niitylle suunnitellaan rivitaloja. Niittyä halkoo talvisin latu (pumppaamonlenkki), joka on kyläläisten ja Tupoksen koululaisten ahkerassa käytössä. Muina vuodenaikoina niityn polkuja käyttävät esim. koiria ulkoiluttavat kyläläiset ja muut ulkoilijat. Niityllä on tavattu useita eläimiä (jäniksiä, fasaaneja, hirviä, eri lintuja), nuori maakotkakin on siinä saalistanut. Niityn ”haltija” on kuitenkin siinä alati liitelevä lehtopöllö.

Kunta hoitaa tätä niittyä jokakesäisellä niittämisellä, joten se on pysynyt hoidetun näköisenä. Niitty on hyvin kostea. Kesä- ja syysiltoina koko niityn päällä on sakea usvakerros ja sadepäivien jälkeen maa on hyvin pehmeä, joten tämä alue tuskin on otollista rakentamismaaperää.

Niittymaisema on Limingan kunnan imago. Tämä niitty on kylän tällä suunnalla oleva ainoa avara tila, josta nauttivat niin asukkaat kuin luonnon eläimetkin. Olemme kukin asuneet 15–25 vuotta tällä alueella, joka on suunnitellun kaava-alueen välittömässä läheisyydessä. Ajatus siitä, että kotikontumme niitty tuhottaisiin, tuntuu surulliselta. Tiedämme, että tämä on kylän muidenkin asukkaiden toive. Pyydämmekin, että tämä niitty jätetään rakentamatta. Parhaiten se palvelisi kuntalaisia sellaisenaan. Tarvittaessa siihen saisi esim. pienen tekolammen laajentamalla vieressä kulkevaa kanavaa.

Kuulemistilaisuudessa kunnan viranomaiset ja luottamushenkilöt kuuntelivat esimerkillisesti kyläläisten toiveita ja ehdotuksia. Vaikutelmaksi jäi, että kunnan asiat ovat osaavien henkilöiden hyvissä käsissä. Kunnan kehittämiseksi ja asemakaavan muodostamiseksi toivottiin asukkaiden mielipiteitä. Toivomme, että tässä esitetty otetaan huomioon alueen asemakaavasuunnitelmassa.

Tupoksessa 10.3.2010,

Yhteistyöterveisin,

Mikko Kärppä
Mika Kauranen
Sirkka Makkonen
Maritta Suvanto
Marja Kauranen
Kari Seppänen
Erkki Suvanto
Lassi Makkonen
Raija Seppänen
Pirjo Kärppä

4. Tupoksen saunarannan alueen kaavoitus

Lähetetty: 6. toukokuuta 2011 10:01
Vastaanottaja: Kela Pentti
Kopio: Rajala Pekka
Aihe: Re: VS: Tupoksen saunarannan alueen kaavoitus

Hei vaan,

täytyyhän tällainen tilaisuus hyödyntää. Enemmänkin saisi potentiaalisilta asukkailta kysyä ajatuksia. Tupoksenkin suosio taitaa olla hiipumassa ainakin asuntojen myyntiaikojen mittarilla arvioituna, en tiedä onko näin uudisrakennuksen puolella.

Me arvostamme omassa tontissa väljyyttä ja suojaisuutta. Eli puustoa saisi ehdottomasti olla. Kokoluokka mitä etsimme on yli 1000 m2, mielellään yli.
Hintaluokassa 20 eur m2, koko voi olla 1500-1700 m2, mutta jos neliöhinta on 40 euron paikkeilla, silloin kustannus jo 1000 neliön tontista tuntuu suurelta. Yleisellä tasolla mielestämme 30 000 euroa on kohtuullinen hinta tontista.

Ihannetontillamme talojen asettelu on siten että oleskelupiha on etelä/länsisuunntaan ja naapurit on sijoitettu vain kahdelle puolelle. Esimerkiksi Tuomiaron alueen taloilla voi olla 3 "naapuritaloa" hyvin lähellä ja yhdellä ilmansuunnalla tie. Tämä yhdistettynä talon sijoittamiseen keskelle tonttia, karsii kyllä ostajia.

Talotyypeistä itse suosimme 1 (-1,5) kerroksen taloja. Puuverhoillut talot istuvat suomalaiseen luontoon parhaiten. Korkeita kivitaloja emme kaipaa.
Energiamuodoista meitä kiinnostavat bioenergian hyödyntäminen sekä mahdollisesti tuulivoimasta saatava energia.

Tontille on saatava rakentaa erillinen autotalli.

Meille vesi on tärkeä elementti ja saunarannan suunnitelma hiekkakuopasta ja virtaavasta joesta kuulostavat loistavilta. Luulen, että me hyödyntäisimme mahdollisuuden rakentaa rantasaunan. Suuri osa tällekin alueelle muuttavista ihmisistä on kotoisin pohjoisemmasta suomesta ja kaipaavat luontoa, vettä ja "mökkielämää", nämä ratkaisut alueen suunnittelussa voisivat todella vähentää tarvetta kesäasunnolle.

Meidän, kaksilapsisen perheen, ihanne on se ettei asuntoalue olisi kovin sokkeloinen ja autoteitä oli vain välttämätön määrä. Mielummin paino pyörätieyhteyksiin. Nykyisellään moni alue on sekavasti suunniteltu, paljon kapeita, risteileviä teitä ja siitä pitäisi pyrkiä eroon.

Luonnon hyödyntäminen puistoratkaisuissa on ehdoton. Rakennetut puistot eivät ole niin viihtyisiä kuin luonnonalueet ja niiden keskelle rakennettu lasten leikkipaikka.

Tässä kiteytettynä vähän ajatuksia, hienoa, että niitä otetaan mukaan suunnitteluvaiheeseen.

Terveisin
Jonna Ojala

Lainaus Kela Pentti <Pentti.Kela@liminka.fi>:

> Hei, Jonna!
> Kiitos kysymyksestä.
> Kaava on nyt vielä ideointivaiheessa, ja koska maiden hankinta sekä
> luonnostelu on kesken, emme niitä vielä voi esitellä.
>
> Tähtäämme, että tontteja Saunarannasta saataisiin 2013 rakentamiseen.

> Aikaisintaan 2012 syksyllä.
> Kaavaluonnos saadaan julki sitten, kun kaikki kaavoitettavan alueen
> maat on kunnalla.
>
> Voisitteko kaavoitustamme varten esittää yleisellä tasolla, millainen
> olisi ihannetonttinne -ominaisuuksiltaan, -kooltaan (tontin
> hintaluokissa 20, 25 ja 30 €/m2), -ilmansuunniltaan,
> -puustoisuudeltaan, -aurinkoisuudeltaan, -mitä kaikkea sille tulisi
> saada tehdä ja rakentaa, -talotyyppi, -energiamuoto ym,
>
> niin voisimme suunnitella tontteja laajemminkin vastaamaan Teidän
> nykyasiakkaiden odotuksia ja toiveita.
> Onko itse tehtävällä kahluulammella hiekkarantoineen ja omine
> tonttikohtaisine rantasaunoineen käyttöä korvaamaan erillinen
> lomamökki? Entä savusauna pihalle? Suunnitteluvaiheessa tämä voidaan
> järjestää.
>
> Myös toiveita itse asuntoalueen suunnitteluun, asuntoteiden muotoon,
> pituuteen, leikkialueisiin, puistoihihin ja niiden määrään,

5. Saunaranta asukasideoita

Lähetetty: 13. helmikuuta 2011 22:05
Vastaanottaja: Kela Pentti
Aihe: saunaranta asukasideoita

Hei!

Soitin sinulle joulun ja uudenvuoden välillä. Kyselin mahdollisuuksista rakentaa omakotitalo Tupoksen alueelle, otit tuolloin esiin tulevan Saunarannanalueen ja sanoit että kannattaa laittaa sähköpostilla mahdollisia toiveita tontista, sen koosta ja sijainnista.

Olisimme todella kiinnostuneita ks. alueesta, koska asumme tällä hetkellä paritalossa Tuomiaron alueella ja olemme viihtyneet täällä hyvin. Tonttimme rajoittuu nyt yhdeltä sivulta (takapihamme) luonnontilassa olevaan ”metsäkaistaleeseen” jonka takana pyörätie. Tämä on mielestämme ollut toimiva ratkaisu, olemme saaneet olla omassa rauhassa, niin hyvin kuin se tällaisella asuin alueella on mahdollista.

”Unelmatonttimme” olisikin noin 1500-2000m2 ja sijaitsisi tienpäässä (ei läpikulkuliikennettä) ja rajoittuisi puistoon, toki on hankala kuvailla muuten millaisen tontin haluaa, kun alueesta ei vielä ole kaavaa nähtävillä. Siksipä toivonkin että saisimme lisää tietoa heti kun sitä on saatavilla ja pääsisimme näin mahdollisesti esittämään toiveita ja lisäkysymyksiä jo varhaisessa vaiheessa.

Millainen aikataulu tällä hankkeella on? Eli mm. missä vaiheessa tulee tontit jakoon ja milloin sinne pääsisi rakentamaan. Mitkä edellytykset on yleensäkin saada tonttia alueelta ja paljonko voi itse vaikuttaa siihen millaisen tontin saisi?

T: Jorma Toppi

6. Aihe: Re: VS: saunarannan tontit

Hei!

Täytyy laittaa viestiä Mikolle että olemme kiinnostuneita alueesta.

TONTIT riittävän ISOJA mutta EI kuitenkaan niin KALLIITA kuin yksit. Tupoksessa. Mahdollisuus rakentaa myös PIHASAUNA yms joillekin tonteille.
KUNTOPOLKU ja talvella kunnon HIIHTOLATU tai yhteys merelle vievälle hiihtoladulle. LEIKKIPUISTO lapsille mutta ei joka ikisentien päähän vaan omalle RAUHALLISELLE PAIKALLE, TENNISKENTTÄ. TALOT riittävän ETÄÄLLE TOISISTA!!! Ja EI PYÖRÄTEITÄ kulkemaan heti talojen nurkasta. Puita olisi hyvä löytyä tonteilta mutta taitaa olla mahdotonta kun ajattelee sijaintia.
Tässä olisi yhden perheen toiveita!

Mukavaa suunnittelua!

Terveisin: Maija Norrback

Kela Pentti kirjoitti 13.09.2011 kello 10:48:
> Hei!
> Kaava on edelleen luonnosvaiheessa, luonnos nähtäville ennen vuoden
> loppus, ehkä. Tässä vaiheessa toki otan mielelläni toiveita ja
> ideoita, millaisia tontteja toivotte.
> Samoin vapaa-alueiden käytöstä.
> Tontteja aikaisintaan ensi vuoden syksyllä.
>
> Ennakkokiinnostuneet ilmoittautuvat mikko.ihalainen@liminka.fi niin
> Mikko voi lähettää tiedon, kun tontit tulevat varattaviksi.
> Tv Pentti Kela
>
>
> -----Alkuperäinen viesti-----
> Lähetetty: 13. syyskuuta 2011 9:01
> Vastaanottaja: Kela Pentti
> Aihe: saunarannan tontit
>
> Hei!
>
> Tontteja olemme edelleen katselleet..
> Miten Tupoksen Saunarannan alueen kaavoitus edistyy? Onko tälle
> vuodelle tulossa jo tontteja alueelta myyntiin? Mikäli on, onko ne
> ennakkoon nähtävissä jossain vai tuleeko ne sitten jossain vaiheessa
> tonttipörssiin?
>
>
> Terveisin: Maija Norrback

7. LIMINGASTA EDELLÄKÄVIJÄ **5.1.2011**

- Shakkiruutu ajattelu

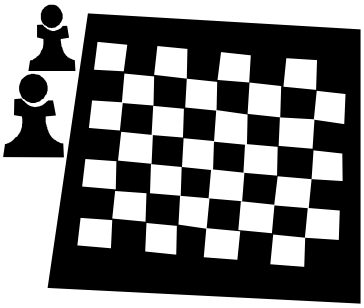

- Talojen väripaletit,

- ”Vanhoja perinne värejä” eli vahvoja värejä: Punaista, Keltaista, vihreää, kermanväristä ja vaikka punaisia autotalli/tallirakennukset voisivat olla joissa valkoiset smyygit ja nurkkalaudat ja ovet keltaiset. Ei siis pelkästään punaista….
- ”Kylätie”

- Mustia taloja esim. Lato ja Laavu
- japanilainen puutarha
- Materiaalien ”sekakäyttö” sallittua, esim. Kivitalossa voisi olla asuinsiipi hirrestä, jossa sauna-osasto
- Pulpettikattoja enemmän loivalla kattokaltevuudella
- http://www.nordicasa.eu/fi/nykyajan-hirsitalot-moderni-hirsitalo/

Tiedoston laati:

Suvi Jutila

Liite 5 KÄPY-arviointi

KÄVELY JA PYÖRÄILY KAAVOITUKSESSA -TUTKIMUKSEN PILOTTI

TUPOKSEN ETELÄISEN OSAN (SAUNARANNAN) ASEMAKAAVALUONNOS

1 Taustaa

Kävelyn ja pyöräilyn huomiointi ja edistämismahdollisuudet Limingan Saunarannan asemakaavaluonnoksen laatimisessa kuuluvat osana Liikenneviraston johdolla tehtävään "Kävely ja pyöräily kaavoituksessa" -tutkimukseen, jossa Oulun seutu on pilottialueena mukana. Pilotissa osallistuttiin Saunarannan asemakaavaluonnoksen kommentointiin sekä annettiin asiantuntijapanos kävelyn ja pyöräilyn ratkaisuista. Tässä asiakirjassa analysoidaan alustavan kaavaluonnoksen vaikutuksia kävelylle ja pyöräilylle.

Saunarannan keskeiset alueet sijaitsevat linnuntietä mitattuna noin 1-2 kilometrin etäisyydellä Tupoksen lähipalveluista, kuuden kilometrin etäisyydellä Limingan kuntakeskuksesta ja 18 kilometrin etäisyydellä Oulun keskustasta. Lisäksi kaupallisia palveluita sijaitsee Kempeleen Zeppelinissä ja kuntakeskuksessa sekä Oulun Kaakkurissa. Myös Limingassa löytyy kaupallisia palveluita Tupoksen ABC:n ja Liminganportin alueilta. Vaikka Saunarannan läheisyydessä on kaikki tärkeimmät lähipalvelut kouluineen, päiväkoteineen ja kauppoineen 1-2 kilometrin etäisyydellä saavutettavissa, voidaan alue luokitella yhdyskuntarakenteen liikkumisvyöhykkeissä autovyöhykkeeksi tai ainakin autoiluun tukeutuvaksi vyöhykkeeksi. Alueen nykyinen joukkoliikenteen tarjonta ei tue alueen muodostumista joukkoliikennevyöhykkeeksi.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen näkökulmasta on tärkeää, että jalankulun ja pyöräilyn yhteydet Tupoksen lähipalveluihin, Ouluun ja tulevaisuudessa myös Liminkaan meneville pyöräilyn pääreiteille sekä alueen tärkeimmille joukkoliikenteen pysäkille ovat mahdollisimmat lyhyet, sujuvat ja turvalliset. Saunarannan kävelyn ja pyöräilyn alue- ja lähiverkko tulee tukeutua luontevasti seudulliseen pääverkkoon. Kävelyn ja pyöräilyn reittien tulee niin ikään hyödyntää erillisten reittien lisäksi alueen puistokäytäviä tai viheralueita ja tonttikatuja. Hyvä tavoite on myös, että kävelyn ja pyöräilyn reitit kulkevat mahdollisimman paljon yhdyskuntarakenteen sisällä ulkopuolella pääliikenneväylien varsista. Liikenneturvallisuuden kannalta on tärkeää, että risteämiset henkilöautoliikenteen kanssa ovat turvallisia ja että kaavaratkaisut eivät tue autoliikenteelle korkeiden ajonopeuksien syntymistä. Edelleen tärkeää on, että asemakaavassa varataan riittävästi tilaa kävelyn ja pyöräilyn reittien talvihoidolle lumikuormineen. Vapaa-ajan liikkumista lisää, jos kävelyn ja pyöräilyn reitit tukeutuvat hyvin alueen ulkoilu- ja virkistysreitteihin.

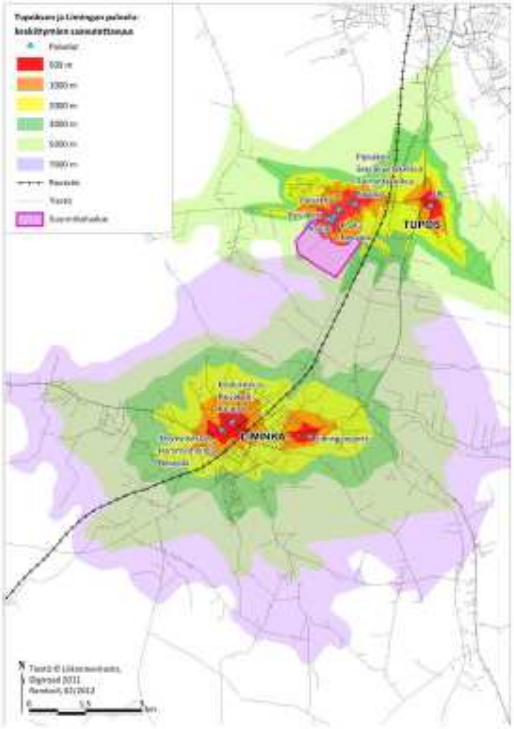

Kuva 1. Saunarannan asemakaavan vaikutusalueen vyöhykkeet palvelukeskittymistä.

2 Alustavan asemakaavaluonnoksen vaikutukset kävelyyn ja pyöräilyyn

Saunarannan asemakaavaluonnoksessa on erittäin kattava kävelyn ja pyöräilyn verkko eikä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden reiteissä esiinny epäjatkuvuuksia. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille on järjestetty useilta paikoilta henkilöautoa lyhyemmät yhteydet Tupoksen lähipalveluihin, jonne on mahdollista päästä niin viheralueiden kautta kulkevia erillisiä reittejä pitkin kuin myös kokoojakatuihin tukeutuvaa katuverkkoa pitkin. Kaikkien kokoojakatujen varsilla on myös oma kevyen liikenteen yhteys. Erilliset reitit tarjoavat monilta paikoin sujuvamman ja liikenneturvallisemman yhteyden lähipalveluihin, mutta vaihtoehtoinen katuverkon kautta kulkeva yhteys tarjoaa erityisesti hiljaisena aikana paremman sosiaalisen turvallisuuden. Kävelijöiden tai mieluummin "oleskelijoiden" olosuhteisiin on panostettu mm. rakentamalla kyläteiden päihin nuotio- ja lähileikkipaikkoja. Kävelyn ja pyöräilyn reitit muodostavat toimivan kokonaisuuden ulkoilu- ja virkistysreittien kanssa. Esim. reittien risteämäkohtiin esitetään kolmeen eri paikkaan kuntopistettä ja kohtaamispaikkaa, jotka parantavat kevyen liikenteen väylien ja ulkoilu- ja virkistysreittien yhteiskäyttöä liikkumispaikkoina.

Työmatkaliikenteelle tarkoitettu joukkoliikenne tulee mitä todennäköisimmin kulkemaan Tupoksentietä pitkin. Tästä syystä Saunarannan kohdalla olevat Tupoksentien pysäkit tulee olla hyvin kävellen ja pyörällä saavutettavissa ja pysäkeille tulee järjestää polkupyörien pysäköintipaikat. Saunarannassa tulee todennäköisesti ajamaan joitakin koululais- tai palveluliikennetyyppisiä vuoroja, jotka käyttävät alueen kokoojakatuja. Alueen pysäkkiverkko on jopa liiankin kattava ja yhteydet pysäkeille ovat jalankulkijoille hyvin saavutettavia ja turvallisia. Asemakaavan toteuttamisvaiheessa ajoneuvoliikennettä voidaan harkita rauhoitettavan esim. toteuttamalla hidastinpysäkkejä, joiden kohdalla pysähtyneen linja-auton kanssa samaan suuntaan ajavilta on linja-auton ohitusmahdollisuus estetty rakenteellisin keinoin. Tässä ympäristössä ei kuitenkaan suositella käytettäväksi hidastinpysäkkiä, jossa pysähtynyt linja-auto sulkee molemmat ajosuunnat. Hidastinpysäkin käytön ehtona on, että kadun nopeusrajoitus on enintään 40 km/h. Muitakin ajoneuvoliikenteen rauhoittamiskeinoja voidaan pohtia käytettävän, kuten esim. ajoradan kavennus, korotus ja/tai saareke, jotka tosin ovat myös hidastinpysäkkien elementtejä.

Alueelle ei ole tulossa jalankulkijoille tai pyöräilijöille vaikeasti hoidettavia risteämisiä henkilöautoliikenteen kanssa edellyttäen, että henkilöautojen ajonopeudet säilyvät hillittyinä. Alueen toteutuksessa on mahdollista joutua rakentamaan rakenteellisia esteitä. Kokoojakatujen linjaukset eivät kuitenkaan ole täysin suoria.

Kaavaluonnoksen jatkotyöstämisessä esitetään kiinnittävän huomiota seuraaviin asioihin (numerot viittaavat seuraavalla sivulla olevaan kuvaan 2):

1. Kyseessä on alueen merkittävimmät sisäiset kävelyn ja pyöräilyn väylät, joiden varrelle sijoittuu myös ulkoilu- ja virkistysreitin risteämäkohtiin kuntopisteet ja kohtaamispaikat. Seudullisessa kävelyn ja pyöräilyn väylähierarkiassa ao. reittejä voidaan pitää ns. alueverkon osina, jotka johtavat liikennettä pääverkolle. Seudullinen kävelyn ja pyöräilyn pääreitti on Liminka-Oulu reitti, joka toteutunee myös Tupoksen ja Limingan välillä lähitulevaisuudessa. Alueen sisällä merkittävimpien väylien luonne suositellaan tuotavan esille esim. kaavaselostuksessa tai jopa kaavamääräyksissä. Kaavakartassa asiaa ei tarvitse osoittaa.
2. Kävelyn ja pyöräilyn reitti suositellaan sijoitettavan samalle puolelle maankäytön kanssa. Tällä vältetään turhaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden risteämistä henkilöautoliikenteen kanssa.
3. Kävelyn ja pyöräilyn kaksi haarareittiä esitetään yhdistettävän yhdeksi kokoojakadulle yhtyväksi reitiksi. Tällöin kaikilta haarareittien vaikutusalueen asuinalueilta olisi lyhyempi yhteys kokoojakadulle ja edelleen tulevalle Tupostien varressa kulkevalle Oulu-Liminka kävelyn ja pyöräilyn pääreitille. Kuvassa 2 on esitetty periaate kävelyn ja pyöräilyn reitin linjauksesta, joka voi myös olla toisenlainen. Toimenpide selkiyttää myös kävelyn ja pyöräilyn reittien sisäistä hierarkiaa.

4.-7. Pysäkkiparit kokoojakaduilla. Alueen toteutuksessa tulee tutkia mahdollisuutta toteuttaa pysäkit ns. hidastinpysäkkeinä, jossa pysähtyneen linja-auton kanssa samaan suuntaan ajavilta on linja-auton ohitusmahdollisuus estetty rakenteellisin keinoin.

8. Vaihtoehtoinen kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka ei kulje kokoojakadulle saakka. Selkeyden kannalta voi olla toimivampaa, ettei kokoojakadulta erkanisi vierekkäin kahta erillistä kävelyn ja pyöräilyn reittiä.

Vaihtoehtoinen reitti tarjoaa samat yhteydet Tupoksen lähipalveluihin. Toimenpide selkiyttää myös kävelyn ja pyöräilyn reittien sisäistä hierarkiaa.

Saunarannassa kokoojakatujen varsille esitetään asemakaavaluonnoksesta poiketen toteutettavan vain yhteensä neljä pysäkkiparia, jotta pysäkkiväleistä muodostuisi keskimäärin noin 400–500 metrin pituisia. Tämä on myös linja-auton kohtuullisen matkanopeuden ja bussissa matkustavien viihtyisyyden aikaansaamiseksi järkevää. On huomattava, että Saunarannan pysäkit ovat erittäin hyvin saavutettavissa kattavan kävelyn ja pyöräilyn verkon vuoksi.

Kuva 2. Saunarannan alustavassa asemakaavassa kävelyn ja pyöräilyn näkökulmasta huomioitavia asioita.

3 Johtopäätökset

Saunarannan asemakaavaluonnoksessa otetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet ja edistämiskeinot hyvin huomioon. Kävelyn ja pyöräilyn verkko on erittäin kattava ja tarjoaa sujuvat yhteydet kaikkiin suuntiin. Erityisesti jalankulkuetäisyydellä olevaan Tupoksen lähipalveluihin on monelta paikoin henkilöautoliikennettä lyhyemmät yhteydet. Kävelyn ja pyöräilyn verkossa hyödynnetään jossain määrin myös tonttikatuja ja reitit kulkevat osittain viher- ja puistoalueilla, mikä lisää niiden viihtyisyyttä ja käyttöä. Sosiaalisen turvallisuuden näkökulmasta omia kävelyn ja pyöräilyn reittejä kulkee myös katujen varsilla. Alueella on myös kattava ulkoilu- ja virkistysreitistö, joka integroituu hyvin kävelyn ja pyöräilyn reittien kanssa. Merkillepantavaa on em. reittien risteyskohtiin esitetyt kuntopisteet ja kohtaamispaikat. Saunarannan asemakaavassa on kävelyä ja pyöräilyä tarkasteltu omina liikennemuotoina, josta esimerkkinä mainittakoon edellä mainittujen kuntopisteiden ja kohtaamispaikkojen lisäksi kyläteiden päihin esitetyt nuotio- ja lähileikkipaikat.

n a t a n s o y
Kalimenkyläntie 212
9 0 8 0 0 O U L U

gsm + 358 407 592 277
natans@natans.net

y= 1833650:6

Saunarannan luontoselvitys 2010

Liminka, Tupos

LASSI KALLEINEN
luontoinventoinnit

Liminka, Tupos, Vesikari
Saunarannan asemakaavoitettavan alueen luontoselvitys

1.Yleiskuvaus

Tupoksen seutu kuuluu ns. muhosmuodostumaan eli Muhokselta Hailuotoon ulottuvaan savikiven alueeseen. Peruskallio on syvällä, pintamaalajit ovat useimmiten hiekkaa ja hietaa. Tässä työssä ei selvitetty maa-aineksia, mutta alueen ojista huomattiin sekä savi- että hiekkapohjia. Savea on mm. eteläurkan soistumien kohdalla ja soistumien itäpuolisilla pelloilla, mutta luultavasti laajemminkin. Vettä pidättävä maaperä saattaa olla osasyy alueen soistumiin.

Saunarannaksi nimetty asemakaavoitettava alue liittyy välittömästi sekä väljään Vesikarin omakotialueeseen että vanhaan asutukseen. Uusi asutus on koillissuunnassa ja peltoalueita on kummallakin reunalla. Alueen metsät on ojitettu aikaa sitten. Suuret kanavat toimivat edelleen, mutta metsäalueen vanha ojitus alkaa olla usein paikoin tukossa. Alueella oleva pumppaamo pumpannee pohjavettä Pikkukanavaan. Aluerajaus on vieressä maastokartalla (Kartta 1).

Mannousema-alueen alkuperäinen rantametsäsukkessio on vain aavistettavissa. Metsien puulajisto on vielä luonnontilaisen kaltainen ja se seuraa luonnollista kehitysrytmiä pusikoista rantalehtojen kautta koivikoihin ja havumetsiin. Laajoja kiiltopajupusikoita, harmaalepikoita ja rantalehtoja alueella ei kuitenkaan ole, vaan metsiköt ovat koivikkoja, joissa on korkeimmilla paikoilla myös varttuneita pieniä männiköitä ja lehtimetsien sisällä yksittäisiä suuriakin kuusia ja mäntyjä.

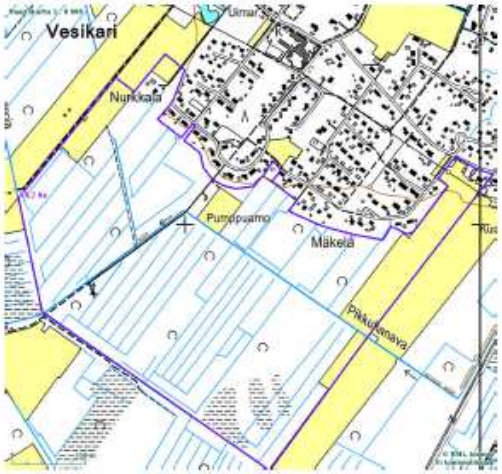

Kartta1.

Metsät ovat pohjakasvustoltaan ja puiden iältä vaihtelevia. Alkuperäisiä rantametsien luontotyyppejä ei ole enää näkyvissä. Luontaisessa tilassa täällä todennäköisesti vaihtelisivat soistumat korpi, ehkä neva (SE-nurkassa) ja ruohokanukka-metsälauha (CorDeT) -tyypin koivikot sekä ensimmäiset kangasmetsälaikut. Tyyppilajit ovat yhä havaittavissa, mutta niukkoina.

Metsät ovat muuttumia, joissa pohjakerrosta vallitsevat epätyypillisemmät ruohovartiset kasvit. Metsän pohjakasvillisuudessa vaihtelevat heinät (metsälauha, korpikastikka, nurmilauha) ja sarat (mätässara, vesi- ja viiltosara ja erilaiset rantavaiheen hybriditkin kuten *Carex acuta x paleacea*). Saroja on jänteenä rantavaiheista ojien varsilla varpuisissa ja jo kangasmaisissakin metsissä vielä Pikkukanavan tuntumassakin. Saroja kasvavat metsät ovat ohutturpeisia turvekankaita, joissa soistuminen on pysähtynyt.

Saraiset ja soistuneet metsät sijoittuvat alueen alavimpiin eteläosiin, nuorempiin maihin. Pusikkoiset, miltei avoimet soistumat on merkitty peruskartallekin alueen eteläosaan.

Alueen luontotyypit on esitetty raportin loppuun sijoitetulla ilmakuvakartalla (kartta 2), jossa kangasmaiset metsät on merkitty tumman vihreällä (nro 1), ruohoiset lehtimetsät vaaleanvihreällä (nro 2), erilaiset soistumat sinertävällä (nro 3) ja joutomaat ruskehtavalla (nro 4).

2. Alueen luontotyyppien kuvaus

Alueen luontotyyppien rajaus on suuntaa-antava ja yleisluontoinen, koska luonnontilaisia alueita ei ole eikä erityisiä luontoarvoja. Lisäksi luontotyypit ovat liukuvia ja pienialaisia. Ilmakuvalle on rajattu kangasmaiset metsät, ruohoiset lehtimetsät ja korpimaiset soistumat sekä lähes avoimet koivupensaikkoiset soistumat.

Kanavat

Alueen pääkanava on Pikkukanava, johon laskee kolme suurempaa sivukanavaa, yksi idän ja kaksi lännen suunnalta. Kanavat ovat syviä, vetisiä ja vahvasti pusikoituneita.

Aluetta kuivanneet pääkanavat ovat niukkakasvustoisia. Syynä voi olla valon puute. . Kanavissa huomasin vain muutaman steriilin palpakkokasvuston (*Sparganium emersum*, todennäköisesti), niukasti suursaroja, reunoilla joillakin kohdin tavallista harmaasaraa. Alueen länsipuolisilta pelloilta tulevassa ojassa oli peitteeksi asti pikkulimaskaa (*Lemna minor*), mutta limaskakasvustoja ei tarkemmin tutkittu. Kanavista pidettiin silmällä erityisesti uhanalaisia vesihilpeä ja sammakonleinikkiä, mutta niitä ei havaittu. - Kanavien vesi on ruskeaa tai harmaata - väliin siis ruosteista, väliin savista.

Pikkukanavan läntisistä haaroista pohjoisemman reunoilla kasvaa luonnonvaraista punaherukkaa. Sen pohjoisreunalta tavattiin muutaman puun ryhmä tuomipihlajaa (*Amelanchier spicata*). Puut olivat marjovia, ja suurimpia, mitä olen Oulun seudun metsissä nähnyt. Vieressä kasvoi myös luonnonvaraista tuomea, mitä ei ole runsaasti.

Joutomaita

Joutomaita on alueen pohjoisosissa vasten asutusta. Ne ovat entisiä pelto- ja niittymaita, joita nyt hallitsevat maitohorsma, mesiangervo, nurmilauha, pelto-ohdake ja muut heinät ja ruohovartiset kasvit. Maaperän ravinteisuuden takia vallitsevana ovat suurruohot. Pikkukanavan pohjoispuolella on vain pari metsäpalstaa, muuten ne ovat entisille pelloille syntyneitä joutomaita. – Ilmakuvakartalla ruskehtavat alueet (nro 4).

Entisiä peltoja

Vielä aukeat pellot ovat alueen itä-, länsi- ja lounaisreunoilla. Osa on poistunut kokonaan käytöstä. Länsipuolella ne kasvavat pelkkää nurmilauhaa, itäpuolella rönsyleinikkiä ja muita peltorikkoja. Pellot ovat koillis-lounas -suuntaisia. Niillä tullee olemaan huomattava maisemallinen merkitys alueella, jossa korkeuserot ovat vähäisiä.

Varpumaisia – kangasmaisia metsiä

Puhtaasti varpuja kasvavia kangasmetsiä alueella ei ole. Metsät ovat yleensä ottaen ruohoisia, mutta sinne tänne on alkanut ilmestyä lähinnä puolukanvarpuja. Luonnollisessa metsäsukkessiossa tyypillisiä riidenliekoja huomasin vain yhdessä paikassa. Metsälauhakin, joka tämän tyyppisissä rantametsissä on usein hyvin runsas, on täällä pikemminkin melko niukka. Metsätähti on hyvin yleinen ja runsas, yleisempi kuin luonnontilaisissa rantametsissä. Rantametsien tyyppilajia ruohokanukkaa on monin paikoin, myös välittömästi puolukan seurassa. Kangasmaitikkaa on vain matalaruohoisimmissa metsissä. Oravanmarjaa on yllättävän niukasti. Samoin metsäimarretta. Variksenmarjaa havaitsin nimeksi, mutta mustikkaa en etsiskelystä huolimatta ollenkaan. Vaikka kuivahtaneiden metsien turve on hyvin ohutta , metsiä voinee sanoa turvekankaiksi. Puolukka on turvekankaille tyypillisempi kuin mustikka.

Vanhimmat mäntyä kasvavat metsiköt erottuvat hyvin ilmakuvalta. Pääosin ne sijoittuvat alueen pohjoisreunaan, Pikkukanavan eteläpuolelle ja puhelinmaston pohjoispuolelle. Melko yhtenäinen männikköpalsta on Pikkukanavan pohjoispuolella, mutta sekin on hyvin ruohoinen ja paikoin alla on pihlajataimikkoa tiheiköksi asti. Pihlajan ja heinien runsaus kertoo ravinteikkuudesta, joka on luultavimmin kulttuuriperäistä. Alueet ovat ilmakuvakartalla tumman vihreitä (nro 1).

Kuva1. Varpuista, kangasmaista metsää. Näin ruohotonta ja avointa kangasmetsää on vain muutama aari. Myös kangasmetsät ovat yleensä ruohoisia tai pohjakerrokseltaan pihlajatiheikköjä.

Heinäisiä - ruohoisia lehtimetsiä

Lehtimetsät ovat hieskoivuvaltaisia. Joukossa on hyvin vähän muita lehtipuita. Ne sijoittuvat alavimpien soistumien ja kangasmaisimpien männiköiden väliin, mutta myös Pikkukanavan pohjoispuolella alueen itäreunassa on tiheitä hoitokoivikkoja, joissa ruohoisuus on varjostuksen takia pysynyt "kurissa".

Runsaasti ruohovartisia kasveja ja heiniä (nurmilauha, korpikastikka, metsälauha, tesma, maarianheinä) kasvavat metsät ovat alueen tyypillisimpiä metsiä. Täysin mesiangervon valtaamia metsiä ei ole lainkaan. Runsaimmillaan mesiangervo on ojien varsilla ja entisten peltojen ja joutomaitten tuntumassa. Metsät ovat reheviä, mutta eivät lehtomaisia. Saniaisia on vähän, metsäalvejuurta siellä täällä. Mesimarjaa on alueella hyvin runsaasti, ja monenlaisissa metsissä. Se on runsaampi kuin esim. ruohokanukka.

Lehtolajisto on niukkaa tai puuttuu. Rantalehtojen lajistosta tesma näyttää sinnittelevän pisimpään. Tuomea havaittiin vain vähän, punaherukkaa sen sijaan luoteisen kanavan varressa melko runsaasti. Pihlajaa on varttuneemmissa metsissä taimettuneena, mutta ei vanhempina jäänteinä rantalehdoista. Ketunleipää ei havaittu, eikä sudenmarjaa. Maaperä on ilmeisesti karuuntumassa pohjaveden laskiessa.

Alueet ovat ilmakuvakartalla vaalean vihreitä (nro 2)

Kuva2. Esimerkki melko luonnontilaisesta heinäisestä metsästä. Metsälauhaa on harvoin näin paljon. Metsäkastikka ja metsälauha ovat vallanneet useimat hiukan kuivemmat ympäristöt.

Saraisia lehtimetsiä - korpimuuttumia

Saraiset lehtimetsät ovat alueelle tyypillisiä.Ne sijottuvat alueen alavimpaan osaan. Ne ovat korpimuuttumia. Saroja on kuitenkin jäänteenä myös muissa ruohoisissa metsissä, jopa alueen männiköissä. Alueen keskiosissakin kasvaa komeita tupassaramättäitä (kansikuva), ja jopa erästä merenrantasarojen risteymää (Carex acuta x paleacea).

Sarojen tyyppilaji on tupassara (*Carex nigra ssp, juncella*), joka näissä korpimaisissa metsissä kasvaa korkeinakin mättäinä. Alueet ovat pienialaisia ja sisältyvät ilmakuvakartalla sinertäviin alueisiin (nro 3), erityisesti kaakkoiskulman avosoistumien välittömiin ympäristöihin.

Kuva3. *Tupassaravaltainen korpimuuttuma. Tällaisia korpimaisia metsiä on kaakkoisnurkan avosuon ympäristössä. Vaikka peruslajit ovat samoja – hieskoivu ja tupassara – korvet voivat olla aika erinäköisiä.*

Muita puustoisia soistumia

Osaa kosteimmista metsistä voi vielä pitää soihin luettavina - mutta jo kuivahtaneina - korpina. Korvissa on rahkasammalmättäitä tai yhtenäinenkin sammalpohja. Pääpuulaji on hieskoivu, kuusta ei ole juuri lainkaan. Vaikka päälajit pysyvät samoina – hieskoivu ja tupassara – soiset metsät voivat näyttää aika erinäköisiltä. Soistumien ja ruohoisten metsien raja on liukuva, varsinkin tällaisilla ojitetuilla alueilla.

Sisältyvät ilmakuvakartalla sinertäviin rajauksiin (nro 3), mutta niitä sisältyy erityisesti länsireunan rajaukseen.

Kuva4. *Luhtakorpimuuttumaa alueen länsireunasta eteläisemmän kanavan lähistöltä.*

Pensoittuneita soistumia

Kaakkoisosassa on savipohjaisia kuivattuja avosoita, jotka ovat nyt hieskoivupensaikkona. Soistuma saattaa johtua tiiviistä vettä pitävästä savesta ja korkeasta pohjavedestä, mutta nyt alue on kuivahtamassa. Alueen halkaisee tuore kuivatusoja, jonka maamassat ovat paljaana näkyvää savea.

Sara on pääosin vesisaraa, joukossa on tupassaraa. Pensaikko on hyvin tiivis, keskimäärin noin 1,5-2 metrin korkuinen ja siis vaikea valokuvattava. Sarojen joukossa kasvaa mm. suoputkea (*Peucedanum palustre*) ja muita luhtalajeja.

Avoimet osat on merkitty peruskartalle (kartta 1). Ilmakuvakartalla ne sisältyvät siniseen soistumien rajaukseen (nro 3, kartta 2).

Kuva5. *Koivupensaikot ovat valtaamassa kaakkoisnurkan ojitettuja soistumia. Harvassa paikassa löytyy enää näin avointa. Koivun taimia on tiheässä.*

Tiealue

Inventointialueisiin liitettiin myös alueen kaakkoisnurkasta lähtevä tiealue. Alue on rajattu kartalla nro 3. Alueella on leveälti kanavan kaivuumaita ja tiheätä nuorta koivikkoa kuivatulla metsäsoistumalla. Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja.

3. Alueen linnustosta

Tupoksen seutu kuuluu linnuston Oulun seudun kerääntymisalueeseen, joka on sekä IBA- että FINIBA-aluetta. Erityisen arvokkaita luonnonympäristöjä sekä linnuston että kasvillisuuden kannalta on sekä Temmesjoen varrella että sen suistossa (etäisyys n. kolme kilometriä) että Liminganlahdella (etäisyys n. neljä kilometriä). Liminganlahti on linnuston Oulun seudun kerääntymisalueen keskeisin alue. Rakentaminen Vesikarin tuntumaan ei uhkaa Liminganlahden arvoja. Karttatarkastelussa voi todeta, että vastaavia ojitettuja metsäalueita ja peltoja on Tupoksen ja em. arvokkaiden välillä runsaasti, mm. Nenänperän ja Selkämaan alueella.

Asemakaavoitettavalta alueelta ei tehty erillistä linnustoselvitystä. Kesäaikaisilla käynneillä havaittiin vain tavanomaisia metsä- ja peltolajeja. Alueelta ei havaittu suurten petolintujen pesiä. Alueen kanavissa saattaa pesiä joitakin sorsa- ja vesilintuja, mutta sellaista ei kuitenkaan havaittu. Metsät eivät sovi havumetsien linnustolle. Metsissä on jonkin verran pienikokoista lahopuuta tikoille ja kolopesijöille.

Asemakaava-alueella on rajallisesti erilaisia biotoopeja. Niiden perusteella voi arvioida mahdollisia pesimälajeja. Arvio esitetään direktiivilajeista, Suomen vastuulajeista, uhanalaisista ja alueellisesti uhanalaisista.

Direktiivilajeista mahdollisia pesimälajeja olisivat pyy, ehkä myös teeri, ja suopöllö, joka kuitenkin pesii aukeilla, ja peltosirkku (vaarantunut). Suomen vastuulajeista todennäköisesti tavattavia ovat kuovi ja leppälintu. Erittäin uhanalaisia ei alueella todennäköisesti ole. Vaarantuneista lajeista paikalla saattaisi pesiä pikkutikka, mutta todennäköisesti alue on liian pieni ja siellä olisi liian vähän lahopuustoa. Alueellisesti uhanalaisista kysymykseen tulisi keltavästäräkki. – Tähän luetteloon on päädytty käyttäen poissulkevaa menetelmää. Lähtökohtana on ollut pesintään sopiva biotooppi. Yksityiskohtaisemmat perustelut mahdollisista lajeista ovat liitteenä.

4. Yhteenveto ja johtopäätökset rakennettavuudesta

Alueelta selvitettiin esitiedot kasvillisuudesta Oulun yliopiston kasvimuseon kokoelmien tiedoista. Aiempia tietoja ei ollut. Alueella vierailtiin neljä eri kertaa. Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisia luontotyyppejä, metsälakikohteita eikä luonnonsuojelulain tarkoittamia luontotyyppejä. Alueelta ei löytynyt uhanalaisia lajeja. Luonnontilaisena alueella voisi olla edustava maannousemarannikon luontotyyppien sukkessiosarja, mutta ojitettuna se on menettänyt tämän merkityksensä. Asutuksen välittömässä läheisyydessä ja peltoalueiden ympäröimänä alueella ei ole erityistä merkitystä linnustolle tai muulle eläimistölle.

Alueelta ei löydetty paikallisestikaan arvokkaita kohteita. Silti osa metsistä sopii ulkoiluun ja virkistyskäyttöön. Alueelta voi kerätä mesimarjoja, mutta muuhun marjastukseen ei ole mahdollisuuksia. Alue sopii luonnon puolesta rakennettavaksi.

Puistoalueiden hoidossa on hyvä ottaa huomioon alueen ravinteikkuus, joka on osin luonnollista ja osin jo kulttuurista (entiset pellot). Tällaisilla alueilla puistometsät ruohottuvat tai kasvavat helposti umpeen suurruohoja ja heiniä (metsälauha, maitohorsma, mesiangervo, korpikastikka). Niitä voi rajoittaa pitämällä latvuston luonnollisen tiheänä. Tällaisessa metsässä voi helpommin liikkua eikä se asutuksen yhteydessä vaikuta liian pusikkoiselta ja "pelottavalta" (vrt. kuva 2).

Kulttuuritulokkaista keskeisin havainto oli puumaisen tuomipihlajan löytyminen metsästä. Eteläisessä Suomessa se on levinnyt lähimetsiin hyvin usein. Taimia on näkynyt myös Oulussa. Huomattavaa on, että se pystyy menestymään tämänlaatuisessa ympäristössä, mutta siitä ei tulle koskaan sellaista haittaa kuin lupiinista tai kurttulehtiruususta. Sen sijaan tämäntyyppiseen ympäristöön voi karata ja siellä muodostaa tiheitä kasvustoja yksi uusimmista tulokaslajeista, jättipalsami.

Kartta 2. Ilmakuvakartta. Kangasmaiset metsät on merkitty tumman vihreällä (nro 1), ruohoiset lehtimetsät vaaleanvihreällä (nro 2), erilaiset soistumat sinertävällä (nro 3) ja joutomaat ruskehtavalla (nro 4).

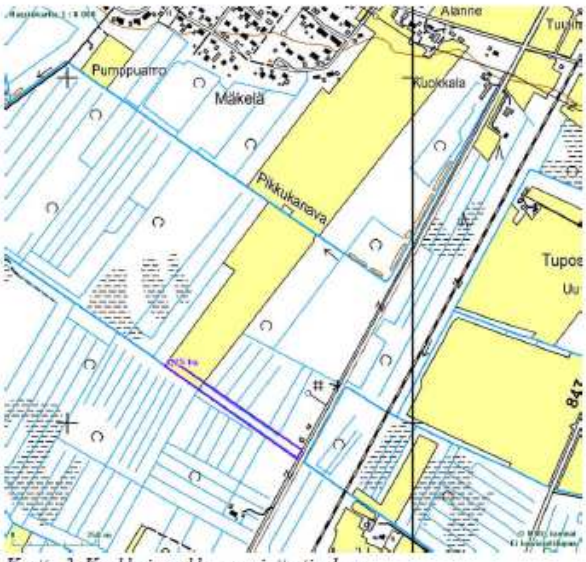

Kartta 3. Kaakkoisnurkkaan rajattu tiealue.

Linnuston arvioinnin perustelut

Mahdolliset direktiivilajit

- mehiläishaukka, ei todennäköinen, tarvitsisi luonnontilaista metsää
- ruskosuohaukka (silmälläpidettävä) mutta pesii vain suurissa ruovikoissa
- sinisuohaukka, pakettipellot ja pajukot olisivat mahdollisia, taajaman läheisyyden takia tuskin mahdollista
- ampuhaukka (vaarantunut) mutta havumetsälaji
- pyy, teeri (vastuulaji), metso (vastuulaji), mahdollisia metsoa lukuun ottamatta
- varpuspöllö (vastuulaji), vanhempien metsien laji
- hiiripöllö, harvinainen Oulun seudulla, vaatisi vanhan puun pesiäkseen
- lapinpöllö, mutta iäkkäiden havumetsien laji
- viirupöllö, mutta vaatii pesiäkseen suuren kolon, vanhan pesän tms
- suopöllö, mutta pesii yleensä aukeilla
- helmipöllö, todennäköisesti metsäisempien paikkojen laji, ei taajamien läheisyydessä
- palokärki. ei sopivaa pesimäpaikkaa, kiertelevä mahdollinen
- pohjantikka (alueellisesti uhanalainen), mahdollinen mutta epätodennäköinen, Oulun seudulla tavattu rantametsistäkin todennäköisesti pesivänä
- pikkulepinkäinen, pensaikkoiset avomaat sopisivat pesimispaikaksi mutta Oulun seudulla hyvin harvinainen pesijä, vaikka sopivia paikkoja olisi
- peltosirkku (vaarantunut), peltoalueiden reunustojen tyyppilaji, mahdollinen, taantunut

Mahdolliset vastuulajit

- pikkukuovi (alueellisesti uhanalainen) mutta pesii suoympäristöissä
- kuovi, todennäköinen
- leppälintu, todennäköinen

Erittäin uhanalaisia

- ei ole

Vaarantunut

- käenpiika, metsäisemmän alueen laji
- pikkutikka, rantametsissä mahdollinen, mutta metsät eivät luonnontilaisia, ehkä lahoavaa puuta ei tarpeeksi
- tiltaltti mutta kuusivaltaisten metsien laji

Alueellisesti uhanalainen

- uuttukyyhky, Liminganlahden peltoaukeilla havaittu, mutta tarvitsisi kolopuita pesintään
- keltavästäräkki, mahdollinen
- lapinharakka, todennäköisesti metsäisempien ympäristöjen laji

Luetteloa tehdessä on käytetty erityisesti teosta Oulun pesimälinnusto (2004), jossa on kuvattu Oulun seudun linnuston pesimävaatimuksia.

Liite 7 Ympäristömeluselvitys

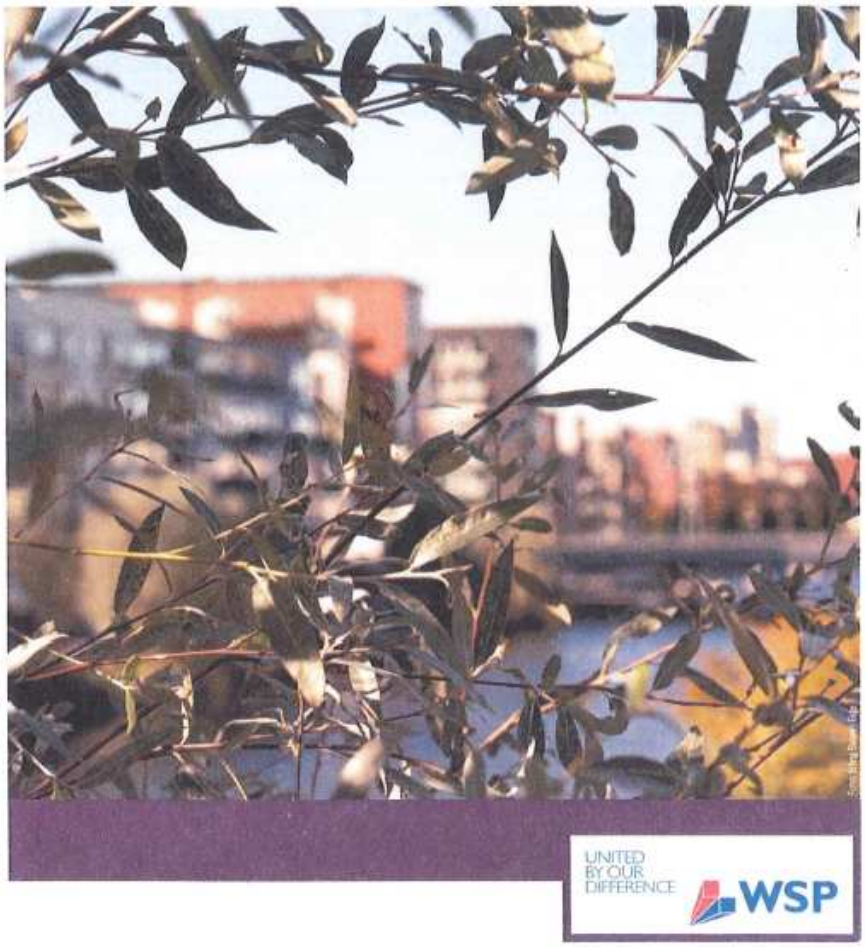

YMPÄRISTÖMELUSELVITYS KEVYENLIIKENTEEN VÄYLÄLLE VÄLILLÄ LIMINKA - TUPOS

25.10.2011

Projektinumero: 303372

WSP Finland Oy

Sisällysluettelo

1 Toimeksianto 3
2 Lähtötiedot ja menetelmät 3
2.1 Meluselvityksen kuvaus 3
2.2 Laskentamalli 3
2.3 Laskennassa käytetyt liikennemäärät 3
2.4 Laskentamallin epävarmuus 4
2.5 Ympäristömelun ohjearvot 4
3 Tulokset 5
4 Viitteet 5

Liite 1 – Päiväajan keskiäänitasot nykytilanteessa ($L_{Aeq07\text{-}22}$)
Liite 2 – Yöajan keskiäänitasot nykytilanteessa ($L_{Aeq(22\text{-}07)}$)
Liite 3 – Päiväajan keskiäänitasot ennustetilanteessa v 2030 ($L_{Aeq07\text{-}22}$)
Liite 4 – Yöajan keskiäänitasot ennustetilanteessa v 2030 ($L_{Aeq22\text{-}07}$)

WSP Finland Oy
Heikkiläntie 7
FI-00210 Helsinki
Puh.: +358 207 864 11
Fax: +358 207 864 800
WSP Finland
Y-tunnus: 0875416-5
Kotipaikka: Helsinki
www.wspgroup.fi

1 Toimeksianto

Meluselvitys liittyy kevyen liikenteen väylän suunnitelmaan Limingassa. Uuden kevyen liikenteen väylän on tarkoitus yhdistää Tupoksen asuinalue Limingan keskustaan. Suunnitelman tueksi on suoritettu suunnittelualueen meluselvitys, jossa on selvitetty Tupoksentien aiheuttaman melun leviämistä kevyen liikenteen väylälle.

25.10. laskentoja päivitettiin siten, että tiellä valliitsevaa nopeusrajoitusta nostettiin hankeryhmäkokouksen päätöksellä arvoon 70km/h. Tämä raportti korvaa projektista aikaisemmin tehdyt raportit.

Selvityksen laskentamallin laati FM Sirpa Lappalainen ja laskennan tuloksista raportin kirjoitti Ilkka Rekola WSP Oy:stä.

2 Lähtötiedot ja menetelmät

2.1 Meluselvityksen kuvaus

Selvityksessä arvioidaan ajoneuvoliikenteen aiheuttamia melutasoja suunnitellulle kevyen liikenteen väylälle Tupoksentiellä (mt 18666) välillä Liminka – Tupos.

2.2 Laskentamalli

Ympäristömelun laskennallinen arviointi tehtiin Cadna A 4.0 ympäristömelumalliin kuuluvalla pohjoismaisella tieliikennemelumallilla (Nordic Council of Ministers 1996). Laskentamalli ottaa huomioon maaston ja rakenteiden muodostamien esteiden vaikutukset äänen etenemiseen sekä maanpinnan ja ilman absorption aiheuttamat vaimennukset.

Laskentamallissa vesistöjen pinnat on mallinnettu kovina, akustisesti heijastavina pintoina. Maa-alueet on mallissa oletettu pehmeiksi. Laskentamalli on ns. myötätuulimalli eli sillä arvioidut laskentatulokset pätevät olosuhteissa, joissa tuulen suunta on melulähteestä arvioitavaan kohteeseen. Laskennassa ei ole otettu huomioon mahdollista melun impulssimaisuuden tai kapeakaistaisuuden lisäystä.

Laskentamallin maastomalli on laadittu Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadun maastomallin pohjalta.

Melulaskenta on tehty noin 6,3 x 0,15 km laajuiselle alueelle, johon laskentapisteitä on sijoitettu tasaisin välein 5 metrin etäisyydelle ja 2 metrin korkeudelle maan pinnan tasosta ja tulokset on esitetty keskiäänivyöhykkeinä 5 dB luokissa. Laskennoissa otettiin huomioon ensimmäisen kertaluokan heijastukset.

2.3 Laskennassa käytetyt liikennemäärät

Melulaskennat tehtiin Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saaduilla liikennemäärillä. Laskentamallissa on oletettu, että keskivuorokausiliikenteestä toteutuu päivällä 90 % ja yöllä 10 %.

Tupoksentien arkivuorokauden liikennemääränä on käytetty 2000 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus on 4 % eli 80 ajoneuvoa vuorokaudessa. Laskennassa nopeusrajoitukseksi koko hankealueella asetettiin ensin 60 km/h, jota myöhemmin hankeryhmäkokouksessa nostettiin arvoon 70 km/h.

2.4 Laskentamallin epävarmuus

Tieliikennemelun laskentamallin tulokset ja mittaustulokset ovat hyvin vertailukelpoisia silloin, kun maasto on tasainen ja sääolosuhteet vastaavat mallissa asetettuja sääolosuhdevaatimuksia. Tällöin tulokset eroavat ± 1 dB toisistaan. Mitä monimutkaisempi maasto on, sitä enemmän lasketut ja mitatut tulokset eroavat toisistaan.

Laskentamallivertailussa tieliikenteen aiheuttamalle melulle mitatut ja lasketut tasot mäkisessä maastossa erosivat suurimmillaan 5 - 6 dB (Eurasto 2005).

Tässä selvityksessä tarkasteltua suunnittelualuetta voidaan pitää suhteellisen yksinkertaisena laskentaympäristönä, minkä vuoksi arvioimme, että laskentamallin tarkkuus tieliikennemelun osalta on tässä tapauksessa luokkaa ± 2 dB.

2.5 Ympäristömelun ohjearvot

Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) on annettu maankäytön ja rakentamisen, liikenteen suunnittelussa ja rakentamisen lupamenettelyssä sovellettavat melutason ohjearvot. Näitä ohjearvoja sovelletaan myös ympäristölupaharkinnassa (taulukko 1).

Melutason ohjearvot on annettu erikseen päiväaikaiselle keskiäänitasolle (klo 7 – 22) ja yöaikaiselle keskiäänitasolle (klo 22 – 7).

Taulukko 1. Melutason yleiset ohjearvot (Vnp 993/1992).

Alueen kuvaus	Päiväajan (klo 7 – 22) keskiäänitason ohjearvot	Yöajan (klo 22 – 7) keskiäänitason ohjearvot
Ulkona:		
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 – 50 dB [1) 2)]
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB [3)]
Sisällä:		
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoustilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

1) Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB.

2) Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa.

3) Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleensä käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.

Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon.

3 Tulokset

Tulokset ovat varsin tasaisia koko tieosuudella johtuen siitä, että kevyen liikenteen väylä on liki koko matkaltaan lähes vakioetäisyydellä Tupoksentiestä. Päiväaikana (klo 07 – 22) Tupoksentien aiheuttamat melutasot asettuvat lähes koko tieosuudella välille 60 - 65 dB, lukuun ottamatta lyhyitä osuuksia (1+350 – 1+550 ja 6+000 – 6+200), joissa melu jää hieman matalammalle tasolle 55–60 dB.

Yöaikana Tupoksentien aiheuttamat melutasot kevyen liikenteen väylän kohdalla ovat koko jakson pituudelta noin 50 – 55 dB.

4 Johtopäätökset

Maantieltä 18666 syntyy melua, joka leviää tien lähiympäristöön. Maantien keskivuorokausiliikennemäärä on kuitenkin melko vähäinen, joten tien aiheuttamat meluvyöhykkeet jäävät melko pieniksi (tien itäpuolella yli 55 dB vyöhyke ulottuu noin 40 metrin päähän tiestä).

Nostettaessa tien nopeusrajoitusta 60 km/h:sta 70 km/h:n, levenevät myös tien meluvyöhykkeet. 55 dB ylittävä vyöhyke ulottuu tällöin noin 50 metrin päähän tiestä.

Nyky- ja ennustetilanteessa maantien 18666 varrella kulkeva kevyen liikenteen väylä sijoittuu 55 dB ja 60 dB vyöhykkeiden rajalle.

Päivämelualueitten sekä nykyisessä että ennustetilanteessa viiden talon kohdalla tien puoleiset julkisivut jäävät 55 dB rajan ylittävälle vyöhykkeelle. Näissä tapauksissa ohjearvot eivät kuitenkaan ylity kyseisten talojen piha-alueilla. Kun huomioon otetaan vielä ±2 dB virhemarginaali, ei kyseisellä tieosuudella ole selvää tarvetta meluntorjunnalle. Tien läheisyydessä sijaitsevat asuinrakennukset on merkitty karttaan.

5 Viitteet

Nordic Council of Miniters 1996: Road Traffic Noise – Nordic Prediction Method. – TemaNord 1996: 525.

Valtioneuvoston päätös 993/1992

Helsinki 25.10.2011

Ilkka Rekola

WSP Finland Oy

Maantie 18666, kevyen liikenteen väylä välillä Vesikarintien - Toivontie, Liminka
Melulaskennat Päivämelualueet, LAeq, 07-22 Ennustetilanne 2030
> 50.0 dB
> 55.0 dB
> 60.0 dB
> 65.0 dB
> 70.0 dB
> 75.0 dB
Asuinrakennus

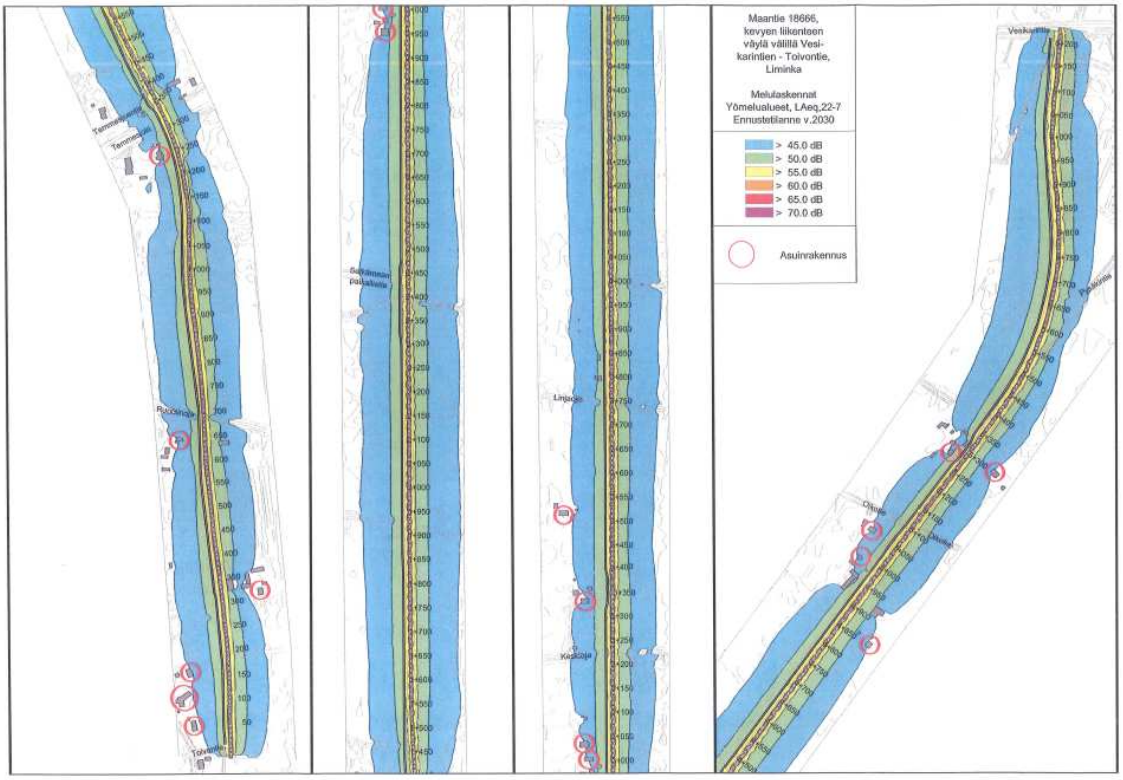
Maantie 18666, kevyen liikenteen väylä välillä Vesikarintien - Toivontie, Liminka
Melulaskennat Yömelualueet, LAeq,22-7 Ennustetilanne v.2030
> 45.0 dB
> 50.0 dB
> 55.0 dB
> 60.0 dB
> 65.0 dB
> 70.0 dB
Asuinrakennus

Liite 8 Joukkoliikenneyhteydet

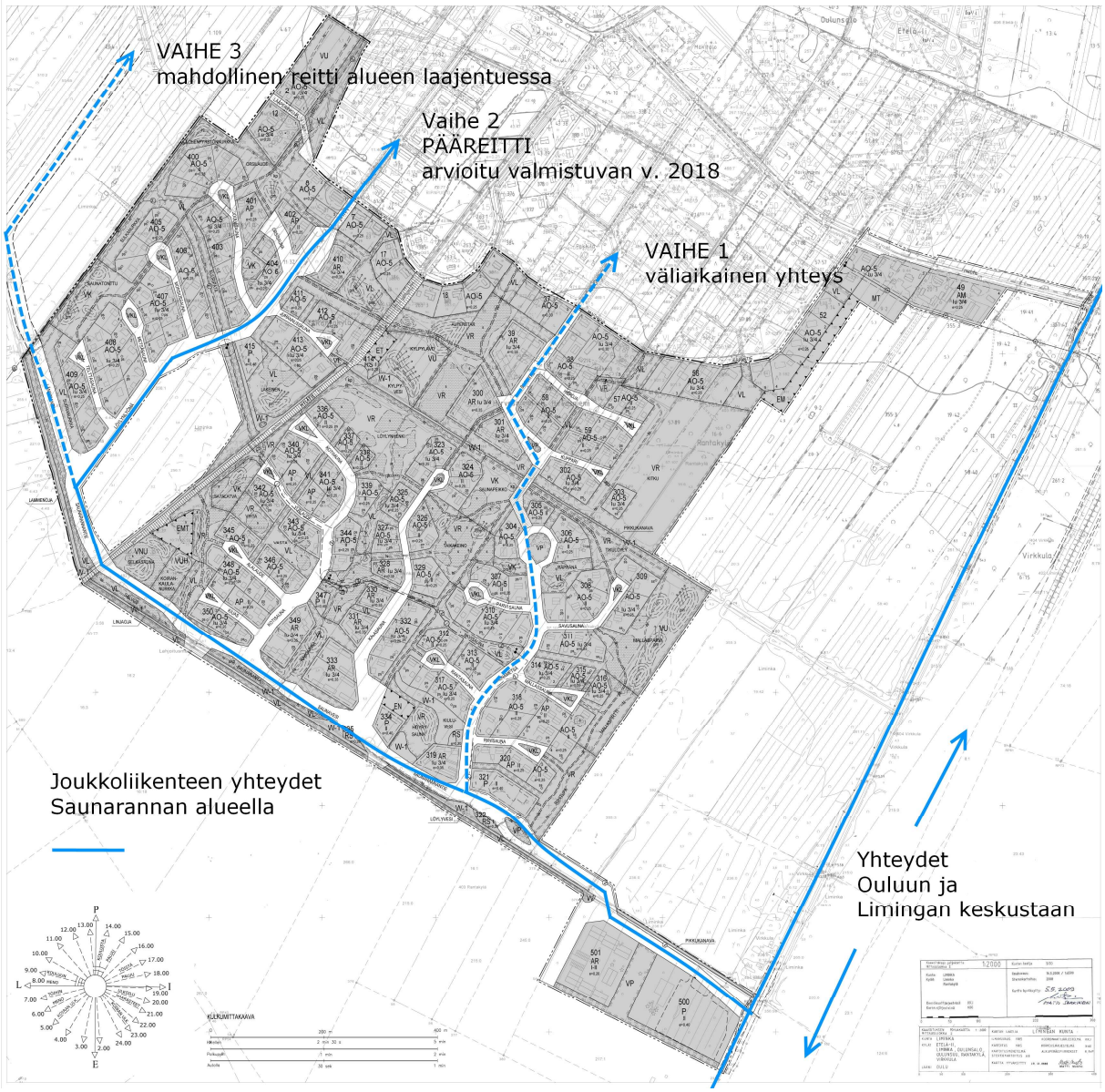

Liite 9 Saunarannan jalankulun ja pyöräilyn reitit

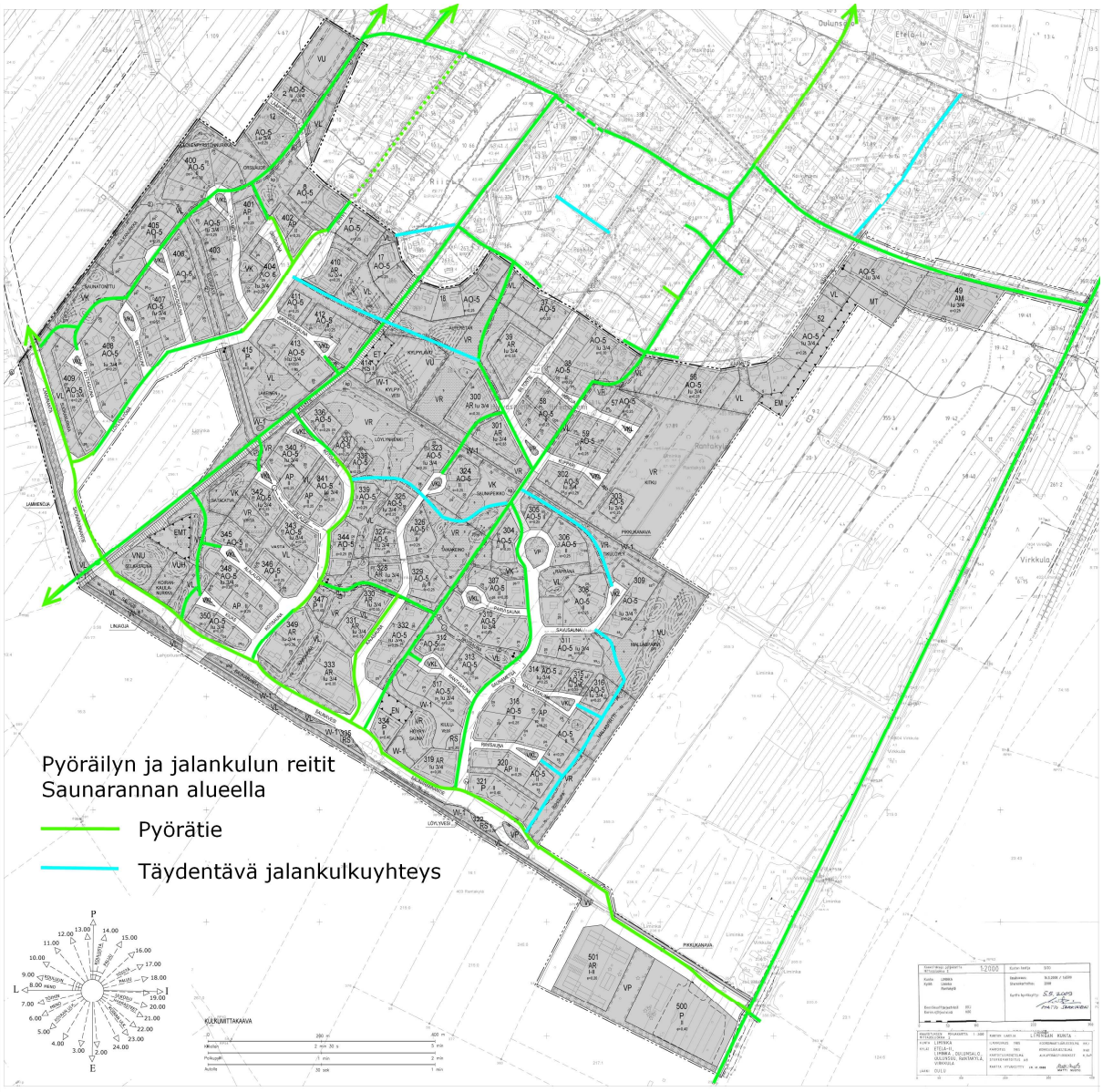

Liite 10 Valtion liikuntaneuvoston kannanotto

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Kannanotto 11.4.2012

Valtion liikuntaneuvosto:

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen huomioitava vahvemmin osana yhdyskunta- ja liikennesuunnittelua ja resurssikohdennuksia

Valtion liikuntaneuvosto korostaa, että valmistelussa olevassa liikennepoliittisessa selonteossa tulisi kiinnittää enemmän huomiota kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen. Väestön fyysisen aktiivisuuden lisäämiselle on suuri yhteiskunnallinen tarve. Vähäiset askeleet arjessa ja fyysisten ponnistelujen korvautuminen istumisella ovat merkittävästi vaikuttaneet siihen, että ylipaino, lihavuus, tyypin 2 diabetes ja masennus ovat lisääntyneet ja fyysinen kunto heikentynyt eri ikäryhmissä. Liikkumattomuus on WHO:n arvioiden mukaan neljänneksi yleisin globaali kuolinsyy. Vähäisen arkiliikunnan vuoksi edes kaikki liikuntaa aktiivisesti harrastavat eivät liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Suomalaiskaupunkien väestötiheys on alhainen ja yhdyskuntarakenne hajautunut myös kansainvälisesti tarkasteluna. Kehitys on johtanut työ- ja asiointimatkojen pidentymiseen ja riippuvuuteen henkilöautosta. Samalla kävely ja pyöräily ovat menettäneet kulkutapaosuuksiaan. Lasten kuljettaminen kouluun ja harrasteisiin on lisääntynyt ja kasvava osa nuorisosta kulkee polkupyörän sijasta mopolla. Työmatkoista ainoastaan 20 prosenttia taitetaan pyörällä tai kävellen. Periaatetasolla kävelyä ja pyöräilyä arvostetaan niin päättäjien kuin kansalaistenkin keskuudessa. Arvostus ei kuitenkaan riittävästi konkretisoidu kulkutapavalintoja ohjaavissa toimenpiteissä, julkisessa rahoituksessa eikä ihmisten käyttäytymisessä. Kevyen liikenteenväyliin liittyy merkittäviä jatkuvuuspuutteita ja liian usein pyöräily tapahtuu yhdistetyillä jalankulku- ja pyöräilyväylillä, mistä aiheutuu turvallisuusongelmia. Pyöräilyn ja kävelyn kehittämisohjelmat ovat toistaiseksi kunnissa harvinaisia.

Hallitusohjelma velvoittaa pyörä- ja kävelytieverkoston määrätietoiseen kehittämiseen ja arkiliikunnan mahdollisuuksien parantamiseen yhdyskuntarakennetta kehittämällä. Liikuntaneuvosto painottaa, että lähtökohta kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvulle on eheytyvä yhdyskuntarakenne, jossa asuminen, opiskelu- ja työpaikat sekä palvelut sijaitsevat suhteellisen lähellä toisiaan. Tarvitaan nykyistä systemaattisempaa yhteistyötä maankäytön sekä yhdyskunta- ja liikennesuunnittelun välillä. Kaavoitus on tärkein suunnitteluvaihe toimivan yhdyskunta- ja palveluverkon aikaansaamiseksi. Kansainvälisesti merkittäviä tuloksia on saavutettu kaupungeissa, joissa pyöräily ja kävely ovat liikennejärjestelyjen ansiosta nopein ja helpoin tapa liikkua. Esimerkiksi Groningenissa, Kööpenhaminassa ja Houtenissa jopa puolet matkoista taitetaan kävellen tai pyöräillen. Pääsääntönä näissä kaupungeissa on, että kävelijä tai pyöräilijä on liikenteen kuningas aina liikenteen suunnittelusta vallitseviin liikennekäytäntöihin asti.

Liikuntaneuvosto painottaa, että yhteiskuntaa tulisi kokonaisvaltaisesti kehittää siten, että ihmisten fyysinen aktiivisuus lisääntyisi koko elämänkaarella – tässä liikennepolitiikalla on merkittävä rooli. Turvallisten ja esteettömien kevyen liikenteen väylien merkitys on suuri erityisesti ikäihmisten ja lapsiperheiden liikunnan lisäämisen ja sujuvan arjen näkökulmasta. Turvallinen koulutie luo vahvan pohjan lasten luontaiselle liikkumiselle. Liikuntaneuvosto korostaa, että kävely- ja pyöräilyolosuhteiden resursointi tulee asettaa painopisteeksi liikennepoliittisessa päätöksenteossa sekä valtiotasolla että kunnissa. Liikuntaneuvosto pitää tärkeänä liikennepoliittisessa selonteossa esitettyä painotusta tukea kustannustehokkaita liikenneverkon soveltamistoimia suuntaamalla toimenpiteet parantamaan joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Kevyen liikenteen kulkumuoto-osuutta lisäämällä on mahdollista saavuttaa monen eri hallinnonalan tavoitteet mm. päästöjen ja liikenteen ruuhkautumisen vähentämisessä, kaupunkiviihtyvyyden lisäämisessä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Minna Paajanen
pääsihteeri

Opetus- ja kulttuuri-ministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Valtion liikuntaneuvosto
PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. (09) 16004

Liite 11 Saunarannan idealuonnos

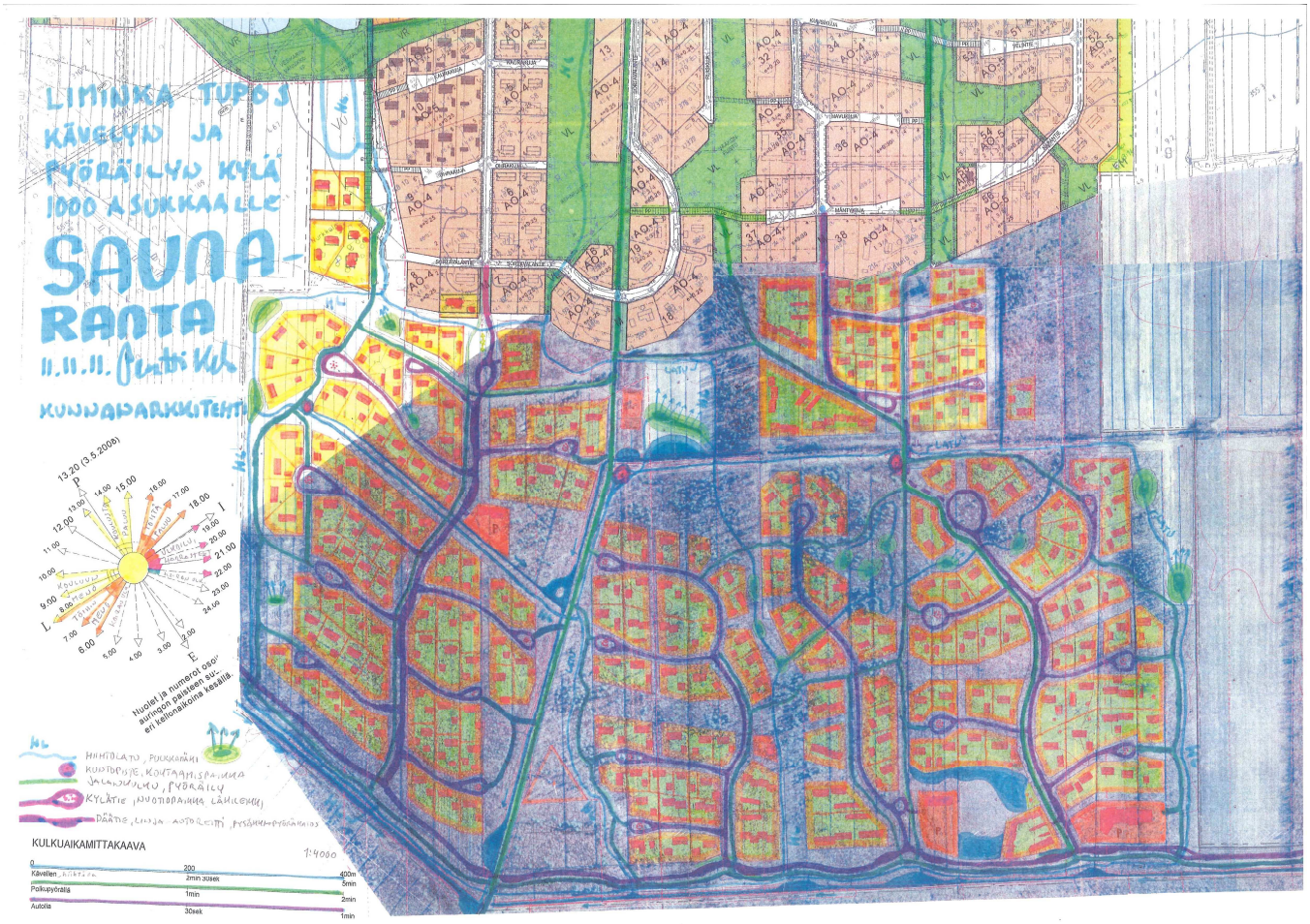

Liite 12 Saunarannan havainnekuva (osa)